

Znak: WZPS-5.431.1.20.2025.SB
Szczecin, 16 października 2025 r.

Pani
Agnieszka Ignasiak
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 28-29 kwietnia 2025 r. została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie przy ul. Skarbowej 1.

Kontrolę, na podstawie upoważnień nr 48/2025 i 48.1/2025 z 22 i 28 kwietnia 2025 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Sylwia Buczkowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem oraz Justyna Jarczewska – starszy inspektor wojewódzki.

Przedmiotem kontroli była analiza możliwych nieprawidłowości w działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie dotyczących realizacji zadań nałożonych na powiat przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wobec rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności] przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej i przeniesionego do placówki opiekuńczo-wychowawczej. akta kontroli str. 1-7

Podstawy dokonanych ustaleń:

- analiza dokumentacji rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności],
- analiza dokumentacji rodziny zastępczej Państwa [tekst wyłączony z jawności],
- rozmowa z p. [tekst wyłączony z jawności] – psychoterapeutą dla rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających,
- wyjaśnienia złożone przez dyrektora centrum oraz upoważnionych pracowników.

Działalność centrum w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

W dniu 8 kwietnia 2025 r. do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wpłynęło pismo z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie z prośbą o wydanie zgody na umieszczenie w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Stargardzie małoletniej [tekst wyłączony z jawności] (lat 5) i tym samym przekroczenie liczby wychowanków o jedną osobę. Na podstawie przesłanej informacji nie było możliwe wydanie zgody na przyjęcie małoletniej, w związku z czym poproszono o uzupełnienie i przesłanie dokumentacji, z której jednoznacznie powinno wynikać, że umieszczenie w pieczy instytucjonalnej jest dla dziecka lepszym rozwiązaniem niż piecza rodzinna. Z przesłanej odpowiedzi wynikało, że dziewczynka razem z bratem ([tekst wyłączony z jawności] lat 6) została przeniesiona z zawodowej rodziny zastępczej do placówki ze względu na stan zdrowia – zaświadczenia od psychiatry. Z analizy udostępnionej dokumentacji wynikało, że w działalności centrum mogło dojść do nieprawidłowości w zakresie zapewnienia wsparcia i pomocy dzieciom oraz rodzinie zastępczej.

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji następujących zadań:

1. Analiza sytuacji rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności]
[tekst wyłączony z jawności]

Funkcjonowanie dzieci w rodzinie Państwa [tekst wyłączony z jawności]:

- Małoletni [tekst wyłączony z jawności]:
[tekst wyłączony z jawności]
- Małoletnia [tekst wyłączony z jawności]
[tekst wyłączony z jawności]

Analiza dokumentacji dzieci wskazuje, że nastąpiło znaczne pogorszenie ich funkcjonowania w rodzinie zastępczej. Problemy opiekuńczo-wychowawcze nasiliły się od momentu separacji Państwa [tekst wyłączony z jawności] (lipiec 2023 r.). Samotne sprawowanie opieki nad 5 dzieci spowodowało m. in. mniejsze zaangażowanie Pani [tekst wyłączony z jawności] we współpracę z przedszkolem.

W dniu 7 kwietnia 2025 r. Pani [tekst wyłączony z jawności] poinformowała pracowników centrum, że rezygnuje ze sprawowania pieczy nad powierzonymi jej dziećmi. Rodzeństwo [tekst wyłączony z jawności] zostało przyprowadzone przez Panią [tekst wyłączony z jawności] do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Stargardzie (typ socjalizacyjny). Chłopiec został przyjęty na wolne miejsce w placówce (skierowanie z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie z dnia 7.07.2025 r.), natomiast w przypadku dziewczynki, dyrektor centrum wystąpił o zgodę wojewody na umieszczenie dziecka w placówce ponad limit. Pismem z 8.04.2025 r. dyrektor centrum poinformował Panią [tekst wyłączony z jawności] o rozwiązaniu umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Podczas kontroli wskazano, że w przypadku konieczności zabezpieczenia dzieci w związku z nagłym rozwiązaniem rodziny zastępczej, należało umieścić je w placówce typu interwencyjnego, która zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma za zadanie sprawowanie doraźnej opieki nad dziećmi w czasie trwania sytuacji kryzysowej, a w szczególności jest obowiązana do przyjęcia dziecka w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki. Z

uwagi na sytuację oraz wiek dzieci, umieszczenie ich w placówce typu socjalizacyjnego było niezgodne z obowiązującymi przepisami.

akta kontroli str. 8-73

2. Funkcjonowanie i zapewnienie wsparcia rodzinie zastępczej Państwa [tekst wyłączony z jawności]

[tekst wyłączony z jawności]

Przy kwalifikowaniu rodziny na niezawodową, a następnie zawodową spełniono wszystkie wymogi formalne.

Opinie dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej:

[tekst wyłączony z jawności]

Wszystkie opinie zostały sporządzone przez psychologa i potwierdzały posiadanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Od 15.05.2018 r. rodzina Państwa [tekst wyłączony z jawności] objęta była

wsparciem koordynatora [tekst wyłączony z jawności], a od 10.12.2018 r.

koordynatora [tekst wyłączony z jawności]. Z dniem 1.07.2022 r. rodzina

zrezygnowała ze wsparcia koordynatora i przeszła pod opiekę pracownika socjalnego

[tekst wyłączony z jawności], który dotychczas pełnił funkcję koordynatora dla tej rodziny.

Od momentu utworzenia rodziny zastępczej, dokonano 4 ocen jej funkcjonowania:

[tekst wyłączony z jawności].

Z analizy dokumentacji rodziny wynika, że Państwo [tekst wyłączony z jawności]

wzięli udział tylko w jednym szkoleniu w 2019 r. Po przekształceniu w rodzinę

zawodową nie podnosili swoich kwalifikacji, co narusza art. 51 ustawy o wspieraniu

rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analizie poddano funkcjonowanie rodziny od czasu umieszczenia w niej rodzeństwa

[tekst wyłączony z jawności]

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od psychoterapeuty, Pani [tekst wyłączony z

jawności] skorzystała z pomocy specjalisty tylko 4 razy (mimo ustaleń z marca 2024 r.

o cotygodniowych spotkaniach). W dniu 21.03.2024 r. spotkanie odbyło się w jednym

z budynków centrum, w celu obserwacji relacji między [tekst wyłączony z jawności] i

opiekunką. Nie zaobserwowano zachowań, które mogłyby świadczyć o stosowaniu

przemocy przez Panią [tekst wyłączony z jawności]. U dziecka [tekst wyłączony z

jawności] zauważono trudności w postaci agresji słownej i fizycznej, nadruchliwości i

niestłuchania poleceń. Z oświadczenia psychoterapeuty można wnioskować, że miał on

wiedzę nt. sytuacji rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności]. Do kolejnych spotkań

rodziny zastępczej z terapeutą doszło 17.10.2024 r. oraz 20.03 i 3.04.2025 r. Pani

[tekst wyłączony z jawności] wykazywała zainteresowanie metodami postępowania

wobec dzieci. Dwukrotnie brała też udział w grupie wsparcia (27.02 i 27.03.2025 r.).

Raz skorzystała z Akademii Opiekuna (14.03.2025 r.). Psychoterapeuta oświadczył, że

nigdy nie był w domu rodziny zastępczej [tekst wyłączony z jawności] oraz że Pani

[tekst wyłączony z jawności] sygnalizowała podczas spotkań trudności w opiece nad

dziećmi, ale nie to, że nie chce się już nimi opiekować.

Z analizy dokumentacji rodziny wynika, że mimo konieczności wsparcia Pani [tekst

wyłączony z jawności] ze strony specjalistów, nie zostało to dopełnione. W informacji

z 22.03.2024 r., w opisie działań zaplanowanych w związku z zawiadomieniem o

podejrzeniu przemocy wobec dziecka, zawarto m. in.: pracę z psychologiem Pani

[tekst wyłączony z jawności] i małoletniego [tekst wyłączony z jawności] – cykliczne

cotygodniowe spotkania oraz pracę z pedagogiem – wejścia do domu rodziny zastępczej. Spotkanie z psychologiem w marcu odbyło się jedno, następne dopiero w październiku 2024 r. oraz w lutym i marcu 2025 r. W notatkach pracownika socjalnego centrum odnotowano pojedyncze wejścia pedagoga do domu rodziny – brak jakiegokolwiek dokumentacji pedagoga w tym zakresie (brak notatek pedagoga z wejść w środowisko, obserwacji relacji i metod wychowawczych, rozmów z dziećmi). W opinii z 8.04.2024 r. psychoterapeuta wskazał na zasadność kontynuacji spotkań terapeutycznych dla [tekst wyłączony z jawności] w celu pomocy w nabywaniu umiejętności panowania nad emocjami – spotkania nie doszły do skutku mimo narastających problemów z dzieckiem (brak informacji o przyczynach). W notatce z 28.06.2024 r. adnotacja, że Pani [tekst wyłączony z jawności] zgłosiła chęć oddania dzieci. Zaproponowano wsparcie, Pani [tekst wyłączony z jawności] poprosiła o częstsze wizyty pracownika, mimo tego kolejne wejście pracownika miało miejsce dopiero po ponad 2 tygodniach. W lipcu 2024 r. pracownik odnotował, że Pani [tekst wyłączony z jawności] jest u kresu sił – zaproponowano jedynie udział w Akademii Opiekuna. Mimo nasilających się trudności wychowawczych u rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności] i małoletniego [tekst wyłączony z jawności], nie objęto dzieci ani Pani [tekst wyłączony z jawności] oddziaływaniami specjalistycznymi. Nie wzmociono również wsparcia pracownika socjalnego. Nie zapewniono rodzinie poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Wskazane nieprawidłowości naruszają art. 76 ust. 4 pkt 9 i 14 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z analizy dokumentacji rodziny wynika, że w okresie od lipca 2020 r. do kwietnia 2025 r. (z przerwami) zatrudniona była osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w liczbie do 40 godzin miesięcznie (czyli ok. 2 godzin w dni powszednie). Tylko w listopadzie i grudniu 2021 r. liczba godzin została zwiększona do 60 miesięcznie.

Z analizy sytuacji rodziny wynika, że pod wyłączną opieką Pani [tekst wyłączony z jawności] (od momentu rozstania z mężem) przebywało łącznie 5 dzieci w wieku 5-9 lat (2 przysposobionych i 3 w pieczy), w większości z licznymi problemami zdrowotnymi. Osoba zatrudniona do pomocy wspierała Panią [tekst wyłączony z jawności] w dni powszednie średnio 2 godziny dziennie. W dokumentacji rodziny z tego okresu znajdują się liczne notatki, świadczące o odprowadzaniu i odbieraniu dzieci ze szkoły/przedszkola oraz o wyjściach dzieci do lekarza lub na terapię pod opieką pracownika centrum. Należy podkreślić, że pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej nie są uprawnieni do sprawowania bezpośredniej opieki nad dziećmi. Oznacza to, że liczba godzin przewidziana dla osoby zatrudnionej do pomocy w rodzinie była niedostosowana do potrzeb rodziny i dzieci.

Większość notatek sporządzonych przez pracownika socjalnego zawiera szczątkowe informacje na temat sytuacji w rodzinie (głównie dotyczą odprowadzania dzieci na zajęcia). Nie zawierają informacji merytorycznych dotyczących funkcjonowania dzieci i rodziny zastępczej, relacji w rodzinie (w tym wzajemnych relacji dzieci przebywających w pieczy i dzieci przysposobionych), stosowanych metod wychowawczych, sposobów radzenia sobie z trudnymi zachowaniami dzieci. Nie ujęto również wpływu odejścia Pana [tekst wyłączony z jawności] na dzieci pozostające w rodzinie zastępczej, ani jego odwiedzin czy zabierania na weekendy dzieci przysposobionych. W notatkach brak ciągłości zagadnień (np. podczas wizyty stwierdzona potrzeba badań, w kolejnych notatkach brak informacji, czy zostały one przeprowadzone). Zmiana sposobu prowadzenia dokumentacji widoczna jest tylko w sytuacjach trudnych

(zgłoszenie przemocy przez przedszkole, nasilenie niewłaściwych zachowań dzieci w domu, interwencje policji). Na tej podstawie trudno wnioskować, jak funkcjonowała rodzina zastępcza przez cały okres pobytu rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności]. W związku z powyższym, podczas kontroli wskazano dyrektorowi centrum na zasadność prowadzenia rzetelnej dokumentacji przez koordynatorów i pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Prawidłowo prowadzona dokumentacja służy do monitorowania procesów opiekuńczo-wychowawczych i zapewnienia ich wysokiej jakości oraz dostarcza informacji do udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinom i dzieciom.

akta kontroli str. 74-174

Podsumowanie ustaleń kontroli

Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

- 1) umieszczenie rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności] w placówce typu socjalizacyjnego niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) opinia z 22.10.2021 r. dotycząca predyspozycji i motywacji Państwa [tekst wyłączony z jawności] do pełnienia funkcji rodziny zastępczej sporządzona 4 miesiące po ustawowym terminie,
- 3) brak szkoleń w okresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej przez Państwa [tekst wyłączony z jawności],
- 4) umieszczenie rodzeństwa [tekst wyłączony z jawności] (wrzesień 2022 r.) w rodzinie zastępczej pomimo braku wolnych miejsc,
- 5) wsparcie osoby do pomocy nieadekwatne do potrzeb rodziny i dzieci,
- 6) nieadekwatne do potrzeb rodziny i dzieci wsparcie przez specjalistów i pracownika organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) niewystarczające działania wzmacniające kompetencje rodziny zastępczej oraz przeciwdziałające jej wypaleniu zawodowemu

Przyczyny stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- 1) błędna interpretacja przepisów,
- 2) niedopełnienie obowiązków,
- 3) niedopatrzenie.

Skutki stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości:

- 1) pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) trudności rodziny zastępczej w organizacji dnia codziennego i w opiece nad dziećmi (realizacja zadań poprzez pracownika centrum w zastępstwie za rodzinę zastępczą lub osobę zatrudnioną do pomocy),
- 3) pogorszenie funkcjonowania rodziny zastępczej oraz dzieci przebywających pod jej opieką,
- 4) chęć rezygnacji ze sprawowania funkcji rodziny zastępczej,
- 5) braki formalne.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:

Dyrektor Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie, pracownicy centrum

Uprawnienia jednostki kontrolowanej:

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wpis w książce kontroli:
Pozycja 67

Wystąpienie otrzymują:

- 1) Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie
- 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w celu ich wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi wydaję zalecenia znaczące:

- 1) nie umieszczać w instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieci poniżej 10 r. ż., z wyjątkiem przypadków spełniających przesłanki ujęte w art. 95 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) nie przekraczać liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – art. 53 ustawy,
- 3) zapewnić poradnictwo i terapię dla osób sprawujących pieczę rodzinną, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej adekwatnie do potrzeb zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 9 ustawy,

zalecenie zwykłe:

- 1) terminowo sporządzać opinie psychologiczne o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zgodnie z art. 45a ustawy,
- 2) systematycznie podnosić kwalifikacje rodzin zastępczych, jak wskazuje art. 51 ustawy,
- 3) dostosować wymiar zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki do potrzeb rodziny zastępczej i przebywających w niej dzieci,
- 4) zapewnić rodzinom zastępczym poradnictwo, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego jak wskazuje art. 76 ust. 4 pkt 14 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie ich realizacji.

Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:
Sylvia Buczkowska
Główny specjalista
Justyna Jarczeńska
Starszy inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak-Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust. 1 lit. B oraz art. 6 ust. 1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (osoby fizyczne)